

BOHUSLÄNINGEN

ONSDAG 12 JANUARI 1994

Biståndsveteran lär angolaner fiska

BRASTAD: Fem och ett halvt år som biståndsarbetare i Angola i Afrika som överstyrman på Fiskeriverkets (Sidas) forskningsfartyg Goa och tidigare fyra år vid Sidas fiskarskola i Tunisien är vad brastadsbon Ingvar Olsson har att se tillbaka på.

Biståndsarbetet har inte gått spårlost förbi i det olssoniska hemmet på Heden, Gåseberg, som utstrålar afrikansk atmosfär genom konstnärliga hantverk och vackra prydnader snidade i ädelträ, eller skepp byggt i balsaträ.

- Ingvar brukar överraska med något varje gång han kommer hem berättar makan Margaretha, som fått glädjen att fira både jul och nyår med sin långpendlande man.

Snart vinkar han åter farväl för några månaders bortavaro från hem och anhöriga. Då börjar dagarna till nästa återförening att ånyo räknas för de båda.

Bor i två världar

Ingvar Olsson, född och uppväxt på Fisketången, är något av veteran bland biståndsarbetare när det gäller fiskefrågor. 1967 kom han för Sidas räkning till Tunisien där man drev en fiskarskola. Detta uppdrag gick på gick i fyra år. Dessförinnan var han under ett par år inspektör för fiskarna på Irland. Tiotalet år tidigare var han själv fiskare bland annat hemma på "Tång- en".

- Att bo och vistas i Ango-

la, eller över huvud taget i Afrika och sedan komma hem är som att leva i olika världar, säger Ingvar och berättar om förhållandena där nere som ibland är obeskrivliga.

Krig pågår jämt

- Det är jämt oroligt och skotten ekar i omgivningarna. Värst var det vid kriget oktober och november 1992 då vi befann oss mitt inne i stridsområdet, berättar han.

- Vår båt, som var den enda som skulle kunna användas vid en eventuell evakuering av människor, var tvungen att ligga kvar i hamn. Oroliga anhöriga som försökte nå oss efter att ha hört nyheterna om kriget där vi låg, fick ingen kontakt med oss. När de väl lyckades kommenterade vi läget med att det inte var någon fara, detta för att inte oroa ännu mer, säger Ingvar.

Själv var han nära bli beskjuten när han var på väg till båten.

- Jag överraskades av en hamnvakt som förmodligen trodde att jag var ute i skumma ärenden, säger Ingvar Olsson.

- Men så hade det också varit inbrott i en container tre nätter på rad på platsen.

Hårda tag

Ingvar Olsson berättar om hårda tag mot kriminella.

- Vid ett tillfälle greps en och utsattes för svår kroppsskada. Trots att ena ögat hängde utanför ögonhålan skulle myndigheterna bura in tjuven i stället för att ge läkarvård, vilket vi försökte få dem att omvärdera, berättar In-

gvar Olsson.

Det som mest griper Ingvar Olssons känslor är uppenbart synen av alla föräldralösa barn som går vind för våg, som lider genom svält, sjukdomar och utan att ha någonstans att bo. Många är de flickor i kanske bara åttaårs-åldern som utnyttjas sexuellt av hjärtlösa män. Könshandeln är skrämmande.

För Ingvar går mycket av lönen åt att till att ge en slant till de föräldralösa barnen och andra som utmattade och träsiga söker hjälp för att få pengar till mat.

Uppfinningsrikedom

Att nöden är uppfinningar- nas moder brukar man säga och det gäller även när dessa barn och ungdomar vill skaffa pengar.

Ett exempel var när luften släppts ut på två av bilens hjul och man stod helt handfallen. Valet stod mellan att lämna bilen med den risk detta var eller försöka få hjälp. Plötsligt dök det upp en ung man som hämtade en pump och fyllde däcken. Det visade sig när han fått betalt för jobbet att han delade med sig av pengarna till en annan grabb lite längre bort. En släppte ut luften och den andre fixade luft.

Varje resa tillbaka till Angola innebär att Ingvar har med sig en rejäl packe med barnkläder.

- Vi får ha med 40 kilo, men det brukar bli 60 kilo för det mesta, säger Margaretha. Problemet är att man riskerar få betala 150 kronor kilot för överlast och det är ju enorma summor för 20 kilo. Har man tur och möter folk som känner för de arma barnen i Afrika kan lite övervikt slinka genom, men annars får jag ta med dem hem för att sända med nästa gång, säger Margaretha.

Tre öre för bensin

- Att bilda i Afrika är billigt, tre öre litern för bensinen. Då är det betydligt dyrare att bli törstig, för en öl kostar sju kronor, säger Ingvar. När det gäller mat så har man ombord på båten en hel del svensk mat. Bland annat en hel del torrföda i containers.

- Jag lagar all min mat själv, säger Ingvar. Då vet man vad man får och svarar själv för hygienien.

Forskningsfartyget Goa, som är en 36-meters häcktrålar i stål, är byggt 1968 i Angola. Den var i Sverige för reparation i början av 80-talet och är nu fullt modern med 25-30 mans besättning inklusive forskare som tar olika

Biståndsarbetare Ingvar Olsson från Brastad är överstyrman på Sidas forskningsfartyg Goa i Angola och har lärt angolaner att tillverka egna bottentrålar (nedre bilden). Hemma i sin svenska bostad samlar han afrikanskt konst-hantverk.



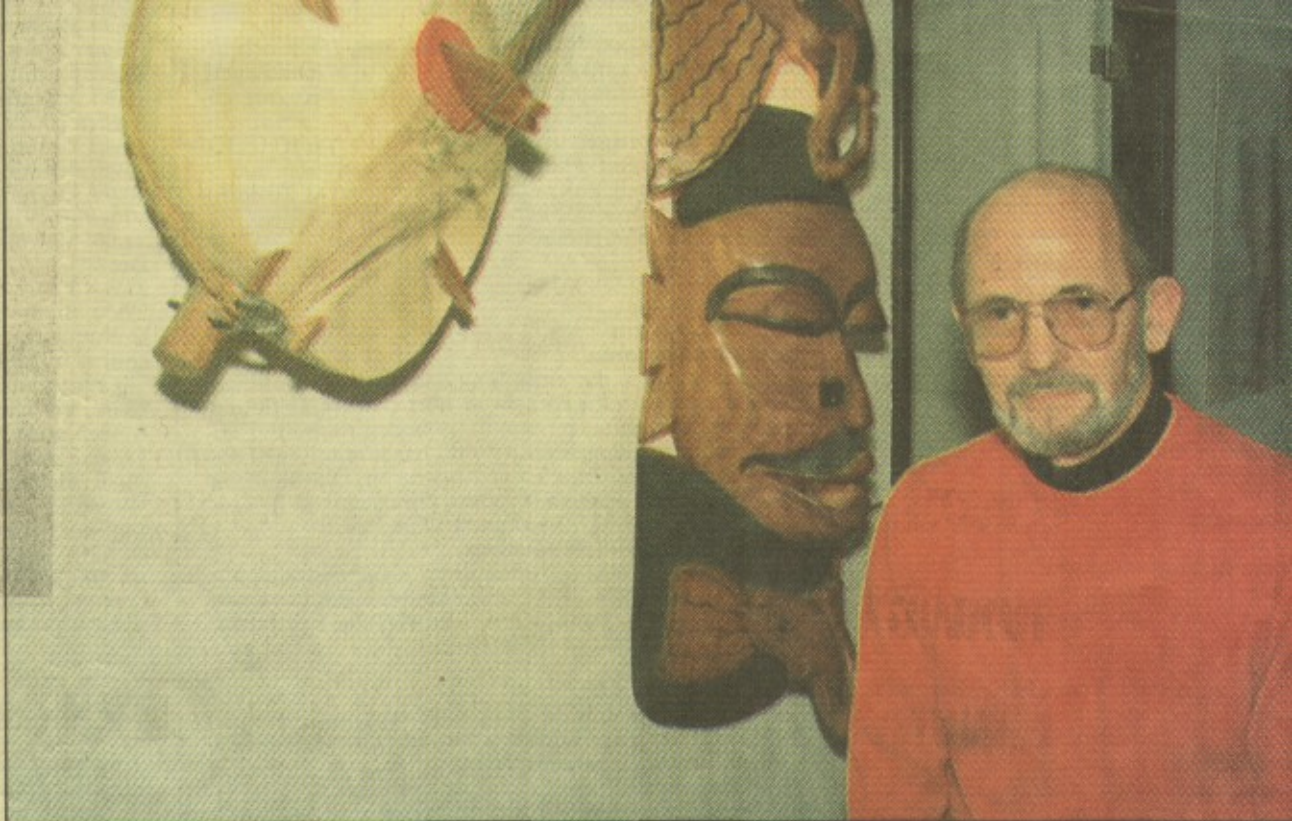
- Att bo och vistas i Angola och sedan komma hem till Sverige är som att leva i olika världar, säger fiskerinstruktören Ingvar Olsson.

är i stort samma rutiner som på forskningsfartyget Argus. Många kan kanske tycka att det kan finnas viktigare saker att lägga pengar på för Sida och Svenskt forskningsråd, men med hjälp av denna forskning bygger man upp värdefull kunskap om havets resurser, menar Ingvar Olsson.

- Vid vårt fiske drar vi upp

ska

Biståndsarbetare Ingvar Olsson från Brastad är överstyrman på Sidas forskningsfartyg Goa i Angola och har lärt angolianerna att tillverka egna bottentrålar (nedre bilden). Hemma i sin svenska bostad samlar han afrikanskt konstverk.



Sidas (Fiskeriverkets) forskningsfartyg Goa på 36 meter och med mellan 25 och 30 mans besättning/forskare är fullt modernt. Här ligger det på redan.

är i stort samma rutiner som på forskningsfartyget Argus. Många kan kanske tycka att det kan finnas viktigare saker att lägga pengar på för Sida och Svenskt forskningsråd, men med hjälp av denna forskning bygger man upp värdefull kunskap om havets resurser, menar Ingvar Olsson.

- Vid vårt fiske drar vi upp mellan 125 och 150 olika arter

fin fisk.

Bland annat med egna redskap som Ingvar Olsson lärt angolianerna tillverka. På så sätt har nio bottentrålar tillverkats. Vidare lär Ingvar angolianerna att splitsa vajer och rep.

Meningen är att Angola själv skall ta över forskningsfartyget så småningom.

Text och foto:
Eric Andersson